

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2012

Nr. 59

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 november 2011

Hierbij ontvangt u de Mediabegroting 2012, met de concrete uitwerking van artikel 15 (Media) uit de Rijksbegroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW). De brief is nodig om het budget 2012 vast te stellen voor de media-instellingen en taken die in de Mediawet zijn vastgelegd.

Het jaar 2012 vormt de opmaat naar een periode waarin een korting op het mediabudget in het regeerakkoord is aangekondigd. Deze korting loopt op van € 50 miljoen in 2013 tot € 200 miljoen structureel vanaf 2015. Het grootste gedeelte van dit bedrag wordt geleverd door de landelijke publieke omroep. Om deze bezuiniging te kunnen realiseren met behoud van de kwaliteit van het media-aanbod, is een hervorming van het bestel noodzakelijk. Hierover heb ik u per brief reeds geïnformeerd.¹ Komend jaar zal in het teken staan van de veranderingen. Niet alleen worden de eerste stappen richting de modernisering van het bestel gezet, ook moet worden gespaard om de frictiekosten die dit proces met zich meebrengt te kunnen dekken.

Deze brief is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 1 bevat het financiële kader voor de periode 2012–2016. Ook bevat dit hoofdstuk enkele onderwerpen met een direct gevolg voor de begroting van 2012. In hoofdstuk 2 vindt u een terugblik op de resultaten van de publieke omroep in 2010 en een doorkijk naar de verwachtingen en doelstellingen van de publieke omroep voor 2012.

In hoofdstuk 3 tot slot geef ik een toelichting op enkele andere media-instellingen die rechtstreeks door mij worden gefinancierd.

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1.

Onderliggende stukken

De Nederlandse Publieke Omroep (hierna: NPO) heeft mij op 28 april de Terugblik 2010 (incl. rapportage naleving Prestatieovereenkomst) toegezonden (**bijlage 1**).¹ Op 31 mei 2011 heb ik van het Commissariaat voor de Media (hierna: CvdM) de jaarlijkse verificatie van de naleving van de Prestatieovereenkomst ontvangen (**bijlage 2**).¹ Op 14 september 2011 heeft de NPO mij de Meerjarenbegroting 2012–2016 (**bijlage 3**)¹ en de Financiële terugblik 2010 toegezonden (**bijlage 4**).¹ Over de Meerjarenbegroting 2012–2016 heeft het CvdM mij op 15 oktober 2011 zijn opmerkingen toegezonden (**bijlage 5**)¹, evenals op 20 oktober de Raad voor Cultuur (hierna: RvC) (**bijlage 6**).¹ Bij brief van 13 september 2011 ontving ik de begroting 2012 van Radio Nederland Wereldomroep (hierna: Wereldomroep) (**bijlage 7**).¹ De opmerkingen van het CvdM heb ik hierover op 13 oktober ontvangen (**bijlage 8**).¹

1. Financieel kader

1.1 Mediabudget

In onderstaand overzicht treft u de bedragen aan zoals die zijn opgenomen in de Rijksbegroting 2012, met daarnaast het beschikbare budget media op basis van de meest recente inzichten in de wettelijke indexering en reclameontvangsten. De voorgestelde bezuinigingen uit het regeerakkoord² zijn in de rijksbijdrage vanaf 2013 verwerkt. De mutaties ten opzichte van de ingediende Rijksbegroting 2012 en de voorgestelde bezuinigingen zullen nader worden verwerkt in de eerste supplettoire wet 2012 die volgend voorjaar aan de Kamer wordt aangeboden.

Bedragen in € 1 000	2012	2016	
Ontvangsten	Rijksbegroting	Mutaties	Mediabudget
Rijksbijdragen media	715 979	14 320	730 299
Inkomsten van de Stichting Etherreclame (Ster)	197 000	18 000	215 000
Rente op algemene mediareserve	500	0	500
Beschikbaar budget media	913 479	32 320	945 799

Ter bepaling van het reële uitgavenkader 2012–2016 ziet het meerjarenbeeld van het beschikbare budget voor media er als volgt uit:

Bedragen in € 1 000	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Rijksbijdrage</i>						
Rijksbegroting	711 439	715 979	669 728	623 408	526 612	530 069
Indexering	0	14 320	20 226	25 249	26 807	32 555
Rijksbijdrage media (geïndexeerd)	711 439	730 299	689 954	648 657	553 419	562 624
<i>Inkomsten van de Ster</i>						
Rijksbegroting	190 000	197 000	190 000	197 000	190 000	197 000
Mutatie raming Publieke Omroep en de Ster	0	18 000	0	0	0	0
<i>Inkomsten van de Ster</i>	190 000	215 000	190 000	197 000	190 000	197 000
<i>Rente op algemene mediareserve</i>						
Rijksbegroting	500	500	500	500	500	500
Mutatie raming rente	0	0	0	0	0	0
<i>Rente op algemene mediareserve</i>	500	500	500	500	500	500
Subtotaal beschikbaar budget media	901 939	945 799	880 454	846 157	743 919	760 124
<i>Budget Switch-over</i>						
<i>Budget Jonge Journalisten</i>	500					
Totaal beschikbaar budget media	902 439	945 799	880 454	846 157	743 919	760 124

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² De benodigde wijziging van de Mediawet zal in procedure worden gebracht.

Toelichting

De rijksbijdrage

De rijksbijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de systematiek van de Mediawet. Dit betekent dat voor deze begroting wordt gerekend met de huishoudensprognose 2012 van het Centraal Bureau voor de Statistiek en de consumentenprijsindex (hierna: cpi) voor 2012 van het Centraal Planbureau (hierna: CPB). Ook wordt volgens deze systematiek eerst de taakstelling verwerkt alvorens genoemde indexeringen toe te passen. De prijsstijgingen zijn geraamd op basis van de cpi van 2% in 2012. Ik volg daarmee de ramingen van het CPB zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2012 van 15 september 2011. Voor 2013 tot en met 2016 wordt voorzichtigheidshalve uitgegaan van een cpi van 1,0%.

In de Rijksbegroting is voor media de volgende bezuinigingsreeks verwerkt:

Bedragen in € 1 000

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Besparingen mediabudget	0	0	50 000	100 000	200 000	200 000
ZBO-korting ¹	0	104	370	814	1 090	1 143
Besparingen regeerakkoord	0	104	50 370	100 814	201 090	201 143

¹ De ZBO-korting voor het jaar 2017 is € 1 201 000. Het structurele bedrag ingaande per 2018 is € 1 258 000.

Naast de besparingen op het mediabudget is er een korting op zelfstandige bestuursorganen (hierna: ZBO). Het vorige kabinet heeft in de miljoenennota voor 2011 een taakstelling opgelegd van 1,5% op de Rijksoverheid, waaronder ZBO's. Dat betekent dat in 2012 een korting op het mediabudget plaatsvindt.¹ De bezuiniging kan echter niet worden opgelegd in 2012 aan het CvdM (€ 59 000) en de NPO (€ 45 000), omdat de hiervoor benodigde wijziging van de Mediawet nog niet van kracht is. De gewijzigde Mediawet zal naar verwachting uiterlijk 1 januari 2013 in werking treden. De bedragen € 59 000 en € 45 000 worden voor 2012 eenmalig vergoed en gefinancierd vanuit de algemene mediareserve (hierna: AMR).

Inkomsten van de Stichting Etherreclame

De reclamemarkt heeft zich in 2010 redelijk hersteld van de recessie in het jaar daarvoor. De werkelijke ontvangsten van de Stichting Etherreclame (hierna: Ster) over 2010 bedragen € 214 miljoen² en vallen daardoor € 17 miljoen hoger uit dan oorspronkelijk geraamd werd. Het is echter niet de verwachting dat de jaarlijkse Ster-reclameontvangsten weer op hetzelfde unieke hoge niveau zullen terugkeren als in het evenementenjaar 2008 (€ 226 miljoen) het geval was, mede gezien de onzekere financieel-economische vooruitzichten. Op basis van de programmering voor het nieuwe seizoen en de bijbehorende prognose van de kijk- en luistercijfers raamt de Ster voor het jaar 2012 een bedrag van € 215 miljoen. Daarin is rekening gehouden met de evenementenuitzendingen (EK voetbal in Oekraïne en Polen en de Olympische Spelen in Londen). Ik volg de raming van de Ster en heb een bedrag van € 215 miljoen voor het jaar 2012 opgenomen in deze mediabegroting.

De verwachte rentebaten op de algemene mediareserve

Voor het jaar 2012 worden de rentebaten op de AMR geraamd op € 0,5 miljoen. Zij worden ingezet als bijdragen mediabeleid ten behoeve van incidentele activiteiten en tijdelijke projecten. De rentebaten vallen lager

¹ De ZBO-korting heeft betrekking op het CvdM en de NPO.

² Jaarverslag Ster, 2010.

uit als gevolg van de lagere rentestand. Omdat er nu nog geen duidelijkheid kan worden gegeven over de ontwikkeling van de AMR en de renteontwikkeling vanaf 2013, wordt voorlopig aangenomen dat de renteopbrengst de komende jaren circa € 0,5 miljoen zal zijn.

1.2 Uitgaven

De uitgaven uit het mediabudget dalen ten opzichte van 2011. Dit is onder meer het gevolg van het bestemmen van de index 2012 aan de AMR en het wegvallen van incidentele uitgaven 2011. De uitgaven zijn:

Bedragen in € 1 000	2011	2012
Uitgaven		
<i>Dotaties, bijdragen e.d.</i>		
Commissariaat voor de Media	4 110	4 216
OLON	508	508
Kabelraden	389	389
Bijdragen mediabeleid	1 000	500
Mediawijsheid Expertisecentrum	2 000	2 000
Dotatie Stimuleringsfonds voor de Pers	3 300	2 300
Dotatie Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Mediaproducties	17 922	17 922
Dotatie Filmfonds van de Omroep en Telefilm	7 416	7 416
	36 645	35 251
<i>Vergoeding beheertaken</i>		
Muziekcentrum van de Omroep	30 627	30 906
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid	19 584	19 584
NOB uitzendgereed maken & uitzenden	23 973	23 973
	74 184	74 463
<i>Vergoeding omroepinstellingen</i>		
Budget landelijke omroep	747 448	745 572
Bijdrage Wereldomroep	46 289	46 289
Bijdrage minderhedenprogrammering	4 045	3 745
	797 782	795 606
Subtotaal uitgaven	908 611	905 320
<i>Mutatie algemene mediareserve</i>	- 6 172	40 479
Totaal	902 439	945 799

Toelichting

In mijn brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011¹ heb ik aangekondigd dat het accres 2012 van 2% toegevoegd zal worden aan de AMR. Daardoor is het mogelijk een bijdrage te leveren in de frictiekosten als gevolg van de bezuinigingen. Dit betekent dat de uitgaven aan de instellingen ten opzichte van 2011 niet met het bedrag van het accres stijgen. Toch zijn er enkele wijzigingen die ik hieronder zal toelichten.

Commissariaat voor de Media

Het CvdM krijgt vanaf 2012 een ZBO-korting opgelegd, oplopend tot € 0,711 miljoen structureel vanaf 2018. Voor 2012 heeft dit nog geen gevolgen (zie paragraaf *rijksbijdrage*). De uitgaven aan het CvdM stijgen in 2012 ten opzichte van 2011 met € 106 000. Dit betreft een bijdrage voor het toezicht op commerciële radio-omroepen. Tot 2011 werden deze kosten gefinancierd uit de ontvangsten voor vergunningen van commerciële radio-omroepen. Vanaf 2011 worden deze toezichtkosten gefinancierd uit de rijksbijdrage voor media. Deze wijziging was nog niet verwerkt in het uitgavenoverzicht van 2011.

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1.

Kabelraden.nl

Het landelijk steunpunt Kabelraden.nl is enkele jaren geleden opgericht ter professionalisering en ondersteuning van de programmaraden. Het steunpunt wordt gefinancierd uit de mediabegroting. Binnenkort stuur ik u een brief over de wijziging van de Mediawet in verband met de distributie van een wettelijk minimumpakket radio en televisie. Als de wijziging van kracht is, verdwijnen de programmaraden en is er geen rol meer voor Kabelraden.nl. In 2012 verandert er nog niets voor Kabelraden.nl.

Bijdragen mediabeleid

De renteopbrengst op de algemene mediareserve is bestemd voor bijdragen aan incidentele activiteiten en tijdelijke projecten die de doelstellingen uit het mediabeleid ten goede komen. Deze projecten beoordeel ik jaarlijks per aanvraag (**zie bijlage 9**, onder *Bijdragen mediabeleid*).¹ De beschikbare renteopbrengst is naar verwachting € 0,5 miljoen (zie paragraaf *De verwachte rentebaten op de algemene mediareserve*).

Dotatie Stimuleringsfonds voor de Pers

Het Stimuleringsfonds voor de Pers verleent tijdelijke steun aan noodlijdende persorganen en stimuleert onderzoek dat de persbedrijfstak ten goede komt. Ook kan het fonds steun bieden aan journalistieke producten die via internet worden aangeboden. De reguliere bijdrage aan het Stimuleringsfonds voor de Pers wordt in 2012 gehandhaafd op het gebruikelijke niveau van € 2,3 miljoen. De hogere bijdrage in 2011 betreft de laatste tranche van € 1 miljoen voor de Regeling Jonge Journalisten.

Muziekcentrum van de Omroep

Het budget voor het Muziekcentrum van de Omroep (hierna: MCO) voor 2012 is gelijk aan de werkelijke bijdrage voor 2011 plus de loon- en prijsbijstelling voor 2011 van € 278 000. Het MCO volgt de jaarlijkse loonindex van gesubsidieerde orkesten. Hierdoor wijkt ook 2012 mogelijk af van het begrote bedrag.

Vergoedingen landelijk publieke omroep en Wereldomroep

In de paragrafen 1.4 en 1.5 worden de bijdragen aan de landelijke publieke omroep respectievelijk de Wereldomroep behandeld.

Minderhedenprogrammering

Het kabinet heeft besloten om na de convenantperiodes van Multiculturele Televisie Nederland (hierna: MTNL) en FunX, die beide eind 2012 aflopen, de structurele financiering van circa € 4,0 miljoen in specifieke minderhedenprogrammering te beëindigen, omdat het van mening is dat bestaande algemene media-instellingen daar in hun aanbod in moeten voorzien.

– MTNL

Eind 2012 loopt het convenant over MTNL tussen Amsterdam, Rotterdam en Utrecht af. De bijdrage van OCW aan MTNL van circa € 3,0 miljoen wordt vanaf 2013 stapsgewijs afgebouwd en komt vanaf 2015 in zijn geheel te vervallen.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

– FunX

Tevens loopt het convenant over FunX tussen de vier grote steden – inclusief Den Haag – en de Rijksoverheid af. De bijdrage van OCW aan FunX van circa € 1,0 miljoen wordt vanaf 2013 stapsgewijs afgebouwd en komt vanaf 2015 in zijn geheel te vervallen. In de convenantafspraken staat dat de financiering van FunX wordt gedragen op basis van matching (evenredige financiering). In september heeft de gemeente Amsterdam mij laten weten het convenant voor de periode 2009–2012 vroegtijdig op te zeggen. Indien dit betekent dat in 2012 de bijdrage van € 0,3 miljoen van Amsterdam inderdaad komt te vervallen, zal ik op basis van het convenant mijn bijdrage ten opzichte van 2011 verlagen met € 0,3 miljoen.

Dotatie algemene mediareserve

Een positief saldo van de ontvangsten en uitgaven op de mediabegroting wordt toegevoegd aan de AMR. Een negatief saldo wordt ten laste gebracht van de AMR. Bijdragen uit de AMR zijn geen automatisme en worden jaarlijks beoordeeld bij de budgetvaststelling. Conform de reguliere jaarlijkse financiering van de publieke omroep, zullen de beschikbare middelen vanuit de AMR betrokken worden bij de toekenning van het jaarbudget 2012.

Bedragen in € 1 000

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal beschikbaar mediabudget	902 439	945 799	880 454	846 157	743 919	760 124
Totale uitgaven mediabudget	908 611	905 320	844 066	800 104	745 752	753 110
Exploitatiesaldo ¹ (mutatie AMR)	– 6 172	40 479	36 388	46 053	– 1 833	7 014

¹ zonder de uitgaven voor frictiekosten.

In 2011 zijn er meerdere mutaties ten laste of ten gunste van de AMR geweest:

Bedragen in € 1 000

	2011	2012
Beginstand	59 722	70 550
Verwacht exploitatiesaldo lopende jaar	– 6 172	
Meevaller Ster 2010	17 000	
Toevoeging verwacht exploitatiesaldo	0	40 479
Eindstand (prognose)	70 550	111 029

2011

Het verwachte exploitatiesaldo voor 2011 kan worden beïnvloed door hogere of lagere reclame-inkomsten (zie paragraaf *Inkomsten van de Ster*). Dit wordt duidelijk in het voorjaar van 2012. De meevaller van de Ster uit 2010 is verwerkt in de prognose van de eindstand 2011. Ik verwacht dat de AMR ultimo 2011 eindigt op een bedrag van € 70,6 miljoen.

2012

Kijkend naar de totale uitgaven van de mediabegroting, vindt er in 2012 een toevoeging plaats van circa € 40,5 miljoen aan de AMR, vanwege de reguliere dotatie AMR in 2012 (€ 4,6 miljoen), de bijgestelde raming van de Ster ten opzichte van de raming van de Rijksbegroting in 2012 (€ 18,0 miljoen), de ingehouden index in 2012 (€ 18,0 miljoen) en de onttrekking

AMR in verband met het vergoeden van de ZBO-korting van 2012 aan het CvdM en voor de landelijk publieke omroep (€ 0,1 miljoen). De AMR bereikt ultimo 2012 naar verwachting een stand van € 111,0 miljoen.

In de periode 2012 tot 2015 voeg ik de index voor 2012 toe aan de AMR. Daarmee neemt de AMR over deze jaren met € 54 miljoen toe. Jaarlijks kunnen de media-instellingen een bijdrage voor frictiekosten aanvragen. Voor 2012 stel ik maximaal € 18,0 miljoen beschikbaar. Voor elke media-instelling geldt een individueel bijdrageplafond dat overeenkomt met de ingehouden index van desbetreffende instelling. Gelden die niet nodig zijn voor frictiekosten blijven in de periode 2012 tot 2015 binnen de AMR gereserveerd voor dat doel, tot het moment dat er geen frictiekosten meer worden aangevraagd. Het restant zal via de reguliere begrotingssystematiek worden toegekend.

Uitzondering hierop is de Wereldomroep. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Ministerie van Buitenlandse Zaken zullen beide verantwoordelijkheid dragen voor de vergoeding van frictiekosten als gevolg van het besluit om de Wereldomroep niet langer uit de Mediabegroting te financieren. Het is nog niet duidelijk wat de maximale bijdrage uit de AMR zal zijn.

De AMR vervult meerdere functies: de financiering van de rekening-courantverhouding met de Ster, de opvang van incidenteel sterk teruglopende reclame-inkomsten en de reservefunctie in geval van liquidatiekosten en reorganisatie bij omroepen. De reden dat er een rekening-courantverhouding met de Ster wordt aangehouden, is dat opbrengsten pas gedurende het jaar binnenkomen, terwijl uitgaven aan de media-instellingen en de landelijke publieke omroep al bij het begin van het jaar starten.

Voor de AMR ga ik uit van het gewenste minimumniveau van € 90,8 miljoen als ondergrens, zoals door de Commissie Van der Zwan in 1992¹ is bepaald.

Gelet op de bezuinigingsopgave voor de landelijke publieke omroep en voor de andere media-instellingen de komende jaren en de frictiekosten die daar mee gemoeid zullen zijn, is een stijging van de AMR noodzakelijk. Vanaf 2012 maak ik daarom middelen vrij voor het ophogen van de AMR, zodat de frictiekosten gefinancierd kunnen worden en het gewenste minimumniveau van € 90,8 miljoen wordt behouden.

1.3 Doorkijk 2013 en verder

Definitieve oploop van de bezuinigingsreeks

Zoals toegezegd in mijn brief van 17 juni 2011², zal ik in deze mediabegrotingsbrief de definitieve oploop van de bezuinigingsreeks opnemen. Deze kon niet eerder weergegeven worden vanwege de onzekerheid over de hoogte van de index voor 2012. De onderstaande tabel komt uit mijn brief van 17 juni 2011:

¹ «Onderzoek vermogenspositie omroepen», Commissie van der Zwan, 1992.

² Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1.

Bedragen x 1 000	Budget		Bezuinigingen (cumulatief)				Struc.
	2010	2012	2013	2014	2015		
Budget landelijk publieke omroep (incl. NOB en CoBO)	788 968	15 528	19 528	69 528	127 300	127 300	
Muziekcentrum van de Omroep	31 057	612	17 239	17 239	17 239	17 239	
Bijdrage Wereldomroep	45 867	926	47 215	47 215	47 215	47 215	
Dotaties Stimuleringsfonds Ned. Culturele Mediapr.	17 657	358	358	358	1 964	1 964	
Bijdrage minderhedenprogrammering	4 059	81	2 081	3 081	4 158	4 158	
Mediawijsheid Expertisecentrum	2 000				100	100	
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid	19 656	392	392	392	1 391	1 391	
Dotaties Stimuleringsfonds voor de Pers	4 300				115	115	
OLON	506	10	10	10	36	36	
Kabelraden.nl	386	8	8	401	401	401	
Commissariaat voor de Media	4 069	81	81	81	81	81	
Besparingen mediabudget		17 996	86 912	138 305	200 000	200 000	
ZBO-korting		104	370	814	1 090	1 258	
Besparingen regeerakkoord		18 100	87 282	139 119	201 090	201 258	

Er is geen aanleiding om deze reeks aan te passen, omdat de index definitief is vastgesteld op 2%.¹

1.4 Landelijk publieke omroep

Besparingen landelijke publieke omroep

Op basis van het onderzoek naar mogelijke besparingen bij de landelijke publieke omroep is een taakstelling van € 127,3 miljoen in 2015 opgelegd. In mijn brief van 17 juni 2011² heb ik de verdeling van de bezuinigingstaakstelling over de verschillende onderdelen van de landelijke omroep gegeven. Bij de aanbidding van het definitieve rapport van de Boston Consulting Group (hierna: BCG) van 16 september 2011³ heb ik een kleine wijziging aangebracht in de verdeling van taakstelling van de NTR en de omroepverenigingen.

Een andere noodzakelijke aanpassing betreft de financiële gevolgen van het onderbrengen van de omroepactiviteiten van de kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag (2.42 omroepen) bij de verschillende omroepen dan wel bij de NTR. Dit heeft gevolgen voor de verdeling van de bezuinigingstaakstelling tussen de omroepen en de NTR. Omroeporganisaties en de NTR waarbij 2.42-omroepen zich aansluiten, krijgen een verlaging in hun taakstelling. In mijn brief van 17 juni had ik de verhoogde taakstelling van de 2.42-omroepen nog alleen ten gunste laten komen van de omroeporganisaties en nog niet van de NTR.⁴

Korting zelfstandig bestuursorgaan

De NPO krijgt (als deeltijd ZBO) vanaf 2012 een ZBO-korting opgelegd, oplopend tot € 0,547 miljoen structureel vanaf 2018. Voor 2012 heeft dit nog geen gevolgen (zie paragraaf *rijksbijdrage*).

Bijdrage landelijk publieke omroep

De NPO vraagt voor 2012 voor de landelijke publieke omroep een budget aan van € 792,5 miljoen. In de aanvraag is € 24,5 miljoen opgenomen voor de kosten van de beheertaak «uitzendgereed maken en uitzenden» van het geprivatiseerde Nederlands Omroep Bedrijf (hierna: NOB) en € 7,6 miljoen voor de dotatie aan het Filmfonds van de Omroep, het Telefilmproject en het project Teledocs van het CoBO. In de budgetaanvraag wordt rekening gehouden met een accres van 2% (circa € 15,5 miljoen). Het accres voeg ik echter toe aan de AMR en ik

¹ Dit is hetzelfde percentage dat gebruikt is in de juni-brief (Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1).

² Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1.

³ Kamerstukken II, 2010/11, 32 033, nr. 8 (bijlage).

⁴ Hiermee geef ik invulling aan de aangehouden motie van het lid Voordewind (Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 14) over 2.42 omroepen.

bestem dit voor een bijdrage in de frictiekosten als gevolg van de bezuinigingen bij de landelijke publieke omroep. Van dit voornemen heb ik de NPO medio april per brief op de hoogte gesteld. Het CvdM adviseert het aangevraagde budget van € 792,5 miljoen, verminderd met het accres, toe te kennen. Ik heb de NPO verzocht een aangepaste budgetaanvraag te doen met een toelichting welke gevolgen het niet toekennen van het accres op de ingediende begroting heeft. Op grond van bovenstaande stel ik het budget voor de landelijke publieke omroep (incl. NOB en CoBO) vast op € 777 miljoen. Het budget is € 1,9 miljoen lager dan het budget voor 2011 vanwege het incidentele budget voor Innovatie & Nieuwe Media.

Financieel jaarverslag landelijk publieke omroep 2010

De NPO heeft het financieel jaarverslag landelijk publieke omroep samengesteld. Dit jaarverslag bestaat uit de samengevoegde baten en lasten uit de individuele jaarrekeningen van de omroepinstellingen. Het financieel jaarverslag is opgenomen in de Financiële Terugblik 2010 van de NPO.

Uit het exploitatieoverzicht blijkt dat de publieke omroep als geheel in 2010 een positief exploitatiesaldo behaalde van € 8,9 miljoen. Dit resultaat bestaat uit het positieve resultaat van de NPO van € 10,1 miljoen en een negatief resultaat bij de omroepen van € 1,2 miljoen. De resultaten zijn toegevoegd aan, respectievelijk ten laste gebracht van, het eigen vermogen.

Maximering reservevorming landelijke publieke omroep totaal

Aan het eind van 2010 heeft de publieke omroep als geheel een totaal aan programmareserves en stichtingsreserve van 7,8% op een totaal baten-niveau van € 857 miljoen. Dit blijft onder de toegestane norm van 10%. Er hoeft over 2010 daarom geen afroaming van de programmareserve plaats te vinden ten gunste van de AMR.

De verenigingsreserves van de individuele omroepen zijn al sinds 1993 bevroren en kunnen niet meer groeien. Nieuwe omroepen kunnen onder de huidige Mediawet tot een maximum van € 750 000 aan verenigingsvermogen opbouwen. Dit verenigingsvermogen is nodig om enig werk- en weerstandsvermogen te hebben bij veranderingen in de organisatie of tegenvallers.

Bezuiniging Nederlands Publieke Omroep (Stichting)

De bezuinigingstaakstelling voor de NPO, exclusief de ZBO-korting, is € 25,9 miljoen¹ structureel in 2015. Eind mei kondigde de raad van bestuur de reorganisatie van de NPO aan. De plannen worden volgens de NPO dit jaar uitgewerkt en volgend jaar geïmplementeerd.

In 2012 bereidt de publieke omroep zich voor op de aangekondigde bezuinigingen voor 2013 en verder. Omdat in 2012 al de index over de gehele begroting van de landelijk publieke omroep wordt ingehouden, is er komend jaar al sprake van koopkrachtverlies. Het kostenniveau zal per direct moeten worden teruggebracht. Bij de NPO zal daarom al gestart worden met een reorganisatie, die er tevens voor moet zorgen dat de eerste formele bezuinigingskorting in 2013 kan worden opgevangen met volledig behoud van de programmering. Dat betekent dat de budgetreducties in 2012 worden gezocht in kostenposten waar geen rechtstreeks verband is met het primair proces van programma's maken en distribueren. Dit is in lijn met de adviezen in het BCG-rapport over de implementatie van de besparingsmogelijkheden.

---

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1 (bijlage).

Transparantie meerjarenbegroting

Het CvdM merkt naar aanleiding van de Meerjarenbegroting 2012 op dat er evenals in voorgaande jaren verbeteringen mogelijk zijn bij de financiële presentatie van de beleidsvoornemens. De nieuwe indeling in de exploitatieoverzichten naar de platforms video en audio is volgens het CvdM een verbetering. Ik ga met de NPO en het CvdM in overleg hoe de kwaliteit van de toelichting op de exploitatieoverzichten in de meerjarenbegrotingen nog verder verbeterd kan worden.

Naleving wetgeving

Met het indienen van het exploitatieoverzicht 2010–2016 wordt voldaan aan de wettelijke verplichting tot budgettair inzicht in de periode 2013–2016 (artikel 2 147, lid 2, onder c). Het CvdM onthoudt zich echter van een advies over de budgetten 2013–2016, omdat een adequate toelichting en financiële vertaling van ambities ontbreekt. Ook de bezuinigingen zijn niet verwerkt in de begroting waardoor geen reëel beeld van de begroting ontstaat. Ik heb er begrip voor dat in deze meerjarenbegroting het lastig is om de bezuinigingen in de exploitatieoverzichten te verwerken zolang de plannen nog niet zijn uitgewerkt. Ik verwacht wel dat de meerjarenbegroting voor het jaar 2013 inzicht geeft in de gevolgen van de bezuinigingen.

1.5 Wereldomroep

De Wereldomroep vraagt voor 2012 een budget aan van € 46,3 miljoen. De reguliere bijdrage aan de Wereldomroep wordt in 2012 gehandhaafd op het niveau van 2011. Het CvdM adviseert het gevraagde budget toe te kennen. Dat advies neem ik over. Een verdere toelichting bij de activiteiten van de Wereldomroep en de voortgang in de uitwerking van het regeerakkoord staan vermeld in hoofdstuk 3.

1.6 Overzicht financieringsstromen publieke omroep en aansluitingen jaarverslagen 2010

In het rapport *Publieke Omroep in beeld. Financiering, bedrijfsvoering en toezicht*¹ doet de Algemene Rekenkamer aanbevelingen op het gebied van financieringsstromen, kostentoerekening en reservevorming bij omroepverenigingen. Hierin wordt geadviseerd een overzicht op te stellen van de financieringsstromen en de verschillen tussen de jaarverslagen van OCW, het CvdM en de landelijke publieke omroep toe te lichten. Hieronder volgt dit overzicht.

In de onderstaande tabel staan de uitgaven volgens het Rijksjaarverslag 2010 van OCW², de Kerncijfers van OCW 2006–2010³, het Jaarverslag 2010 van het CvdM⁴ en het Financieel jaarverslag 2010 landelijke publieke omroep.⁵

¹ Kamerstukken II, 2007/08, 31 557, nr. 1–2.

² Kamerstukken II, 2010/11, 32 710 VIII, nr. 1.

³ Kamerstukken II, 2010/11, 32 710 VIII, nr. 5 (bijlage).

⁴ Kamerstukken II, 2010/11, 32 500 VIII, nr. 157 (bijlage).

⁵ Financiële terugblik, NPO, 2010.

Bedragen in € 1 miljoen

2010	Jaarverslag OCW	Kerncijfers OCW	Jaarverslag CvdM	Jaarverslag LPO
Landelijke omroepen	757,9	755,5	765,2	773,0
Wereldomroep	46,5	46,5	45,7	0,0
Overige uitgaven	124,6	99,8	79,6	0,0
via CvdM				
direct OCW	79,2		79,6	0,0
	45,4		0,0	0,0
	929,0	901,8	890,5	773,0
Mutatie AMR	- 27,2	0,0	- 10,7	0,0
Uitgaven	901,8	901,8	879,8	773,0

Aansluiting Jaarverslag OCW en Kerncijfers OCW

De uitgaven aan de landelijke omroepen (€ 757,9 miljoen) zijn in het Jaarverslag OCW € 2,4 miljoen hoger dan in de Kerncijfers OCW (€ 755,5 miljoen). Dit verschil betreft het budget voor switch-over en de naburige rechten die in het Jaarverslag OCW verantwoord zijn onder de overige uitgaven. Het verschil van € 0,1 miljoen (€ 46,4 miljoen versus € 46,5 miljoen) bij de Wereldomroep betreft een verrekening die in het Jaarverslag OCW in mindering is gebracht op de overige uitgaven, omdat het niet ten laste van de rijksomroepbijdrage wordt betaald (bijdrage Rijksvoorlichtingsdienst (hierna: RVD) voor de Netherlands Information Services (hierna: NIS)). In de Kerncijfers OCW is de uitgave aan de Wereldomroep wel meegenomen.

De overige uitgaven in de Kerncijfers OCW zijn niet verder uitgesplitst naar uitgaven via het CvdM, uitgaven direct door OCW en mutatie AMR. Het totaalbedrag van de uitgaven (€ 901,8) is gelijk aan dat in het Jaarverslag OCW.

Aansluiting Jaarverslag OCW en Jaarverslag CvdM

Het CvdM deed in 2010 namens OCW uitgaven aan de landelijke omroepen (€ 765,2 miljoen), de Wereldomroep (€ 45,7 miljoen) en de overige media-instellingen (inclusief incidentele kosten): MCO, NOB, NIBG, MTNL, FunX en OLON (€ 79,6 miljoen). Naast de bovenstaande uitgaven die het CvdM namens OCW doet, verzorgt OCW ook direct een aantal betalingen. Deze uitgaven worden daarom niet verantwoord in het Jaarverslag van het CvdM. Het gaat om de betalingen van bijdragen mediabeleid, de apparaatskosten van het CvdM, Kabelraden.nl, het Mediawijsheid-expertisecentrum, OLON, en de dotaties aan de fondsen.¹ In het totaal is dit een bedrag van € 45,5 miljoen.

De uitgaven aan de landelijke publieke omroepen (€ 765,2 miljoen) zijn volgens het Jaarverslag CvdM € 7,3 miljoen hoger dan verantwoord in het Jaarverslag OCW (€ 757,9 miljoen). Dit betreft de dotatie aan het CoBO die in het Jaarverslag OCW verantwoord is onder de overige uitgaven.

De uitgaven aan de Wereldomroep € 46,5 miljoen (incl. RVD-bijdrage NIS) zijn volgens het Jaarverslag CvdM € 45,7 miljoen. Het verschil van € 0,8 miljoen heeft betrekking op een bijdrage aan het project Arabische radio-uitzendingen. In 2010 was de bijdrage door OCW niet nodig, omdat door de late start van het project in het jaar 2008 de bijdragen uit 2008 en 2009 voldoende bleken te zijn voor de dekking van de kosten in 2010. De bijdrage door OCW van 2010 (€ 0,8 miljoen) is daarom toegevoegd aan de AMR.

¹ Dotatie Cobo, Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele mediaproducties, Dotatie Stimuleringsfonds voor de Pers (structureel), Dotatie Stimuleringsfonds voor de Pers (incidenteel), Jonge Journalisten (Stimuleringsfonds voor de Pers).

De post overige uitgaven via het CvdM (€ 79,6 miljoen) is volgens het Jaarverslag CvdM per saldo € 0,4 miljoen hoger dan verantwoord in het Jaarverslag OCW (€ 79,2 miljoen). Dit verschil bestaat uit de gerealiseerde uitgaven voor en de jaarlijks terugkerende kosten van advies en accountantscontrole van het beheer van de AMR door het CvdM. Deze kosten worden pas achteraf bekend en zijn daarom niet meegenomen in het Jaarverslag OCW. Verder bestaat het verschil uit de eenmalige bijdrage voor de verzelfstandiging van de NOS en een bijdrage van € 0,3 miljoen voor een pilot naar de digitale archief functie voor de regionale omroepen. Hiertegenover staat een uitgave van € 0,1 miljoen aan de Wereldomroep die in het Jaarverslag OCW meegenomen is, maar niet in het Jaarverslag van het CvdM.

De onttrekking aan de AMR is € 10,7 miljoen volgens het Jaarverslag CvdM en dat is per saldo € 16,5 miljoen hoger dan de verantwoorde onttrekking van € 27,2 miljoen in het Jaarverslag OCW. De reden hiervoor is dat de werkelijke reclamegelden voor 2010 € 17,0 miljoen hoger zijn dan de geraamde reclamegelden volgens het Rijksjaarverslag. Ook is in 2010 € 1,3 miljoen aan reclamegelden verantwoord met betrekking tot 2009. Daartegenover staat dat de rente-inkomsten en de bijzondere baten werkelijk € 1,3 miljoen lager zijn dan geraamd en er € 0,5 miljoen meer uitgaven zijn ten laste van de AMR (zie boven: *Overige uitgaven*).

Aansluiting Jaarverslag CvdM en Jaarverslag LPO

De uitgaven aan de Landelijke omroepen (€ 765,2 miljoen) zijn volgens het Jaarverslag CvdM € 7,8 miljoen lager dan verantwoord in het Jaarverslag LPO (€ 773,0 miljoen). Het verschil betreft de bijdrage van de overheid aan het NOB (€ 23,7 miljoen) voor de beheertaken, die bij het CvdM onder de *Overige uitgaven* staan. Daartegenover staat dat in het Jaarverslag LPO de CoBO-uitgaven, LliNK en de Stichting verzorging Islamitische Zendtijd (hierna: SVIZ) niet zijn meegenomen. Tot slot heeft de NPO een aantal posten opgenomen als overlopende passiva.

2. Landelijk publieke omroep

In het eerste hoofdstuk heb ik u het financiële kader bij het mediabeleid van het komende jaar geschetst. In het tweede en derde hoofdstuk vindt u de beleidsmatige toelichting bij deze cijfers. In het tweede hoofdstuk staat de landelijke publieke omroep centraal, met onder andere aandacht voor de naleving van de *Prestatieovereenkomst 2010–2015* en de verdere uitwerking van het regeerakkoord op het onderdeel media. Hoofdstuk drie bevat de toelichting bij de andere media-instellingen die deel uitmaken van de mediabegroting.

2.1 Terugblik 2010

Op 1 september 2010 is de nieuwe concessieperiode voor de landelijke publieke omroep van start gegaan. Op deze datum zijn aspirant-omroepen Powned en WNL tot het bestel toegetreden en moest omroep LliNK het bestel verlaten. Omroep Max kreeg een definitieve erkenning. De uitgangspunten voor de nieuwe concessieperiode zijn neergelegd in het *Concessiebeleidsplan 2010–2016*.¹ De vier belangrijkste ambities waaraan de publieke omroep zich heeft gecommitteerd, zijn het aansluiten bij veranderend mediagebruik, het bieden van een evenwichtig en onderscheidend aanbod, het verbeteren van het bereik en het vergroten van de impact. Deze ambities zijn geconcretiseerd en vertaald in prestatieafspraken die ik met de publieke omroep heb vastgelegd in de *Prestatieovereenkomst 2010–2015*.² Op grond van de Mediawet legt de NPO jaarlijks voor 1 mei verantwoording af over de uitvoering van de publieke

¹ Het Concessiebeleidsplan 2010–2016 is terug te vinden op www.publiekeomroep.nl.

² Kamerstukken II, 2009/10, 32 123 VIII, nr. 128.

mediaopdracht en de naleving van de prestatieovereenkomst. Zoals ik u heb laten weten in de Mediabegrotingsbrief 2011¹, is met de NPO afgesproken dat zij over heel 2010 mag rapporteren op grond van de nieuwe prestatieovereenkomst. Dit rapport, getiteld *Terugblik 2010*, stuur ik u als bijlage bij deze brief mee.²

Naleving prestatieovereenkomst 2010–2015

De Prestatieovereenkomst 2010–2015 is korter en bondiger geformuleerd dan haar voorganger. De prestatieovereenkomst bestaat uit vierentwintig afspraken waarvan er jaarlijks over twintig afspraken wordt gerapporteerd. Van vier afspraken wordt aan het einde van de concessieperiode de balans opgemaakt. Het CvdM valideert eenmalig de nieuwe prestatieovereenkomst en verifieert jaarlijks de door de NPO genoemde resultaten. Over het jaar 2010 heeft het CvdM daarom zowel de prestatieovereenkomst gevalideerd als de resultaten geverifieerd.

Van de twintig prestatieafspraken heeft de NPO er over 2010 achttien gerealiseerd. Voor wat betreft het weekbereik van het audio aanbod is de trend positief, maar het gestelde doel nog niet volledig bereikt.³ Daarnaast blijft het bereik onder de doelgroep 20–34 jaar op Nederland 3 achter bij de verwachtingen.

Gelet op het grote aantal prestatieafspraken dat de NPO heeft gerealiseerd ben ik tevreden over de naleving van de prestatieovereenkomst door de NPO in 2010. Wel verzoek ik de raad van bestuur de komende periode bijzondere aandacht te besteden aan het bereik van de doelgroep 20–34 jaar.

Programmatistische terugblik

Zoals verwoord in het Concessiebeleidsplan 2010–2016, wil de publieke omroep zijn onderscheidende karakter, bereik en impact verder vergroten en aansluiten bij een veranderd mediagebruik. In 2010 heeft de publieke omroep hiertoe een goede eerste stap gezet. Uit het jaarlijkse imago-onderzoek blijkt dat deze onverminderd populair is met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,1.⁴ Een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking geeft aan het belangrijk te vinden dat de publieke omroep er is, en het aanbod in de domeinen nieuws en opinie pluriform te vinden.

In 2010 heeft de NOS grote sportevenementen zoals de Olympische Spelen en het WK voetbal verslagen. Het jaar 2010 was ook het jaar van de grote hulpactie voor Haïti, zowel op tv met *Nederland Helpt* als op de radio met een speciale uitzending van *Radio 555*. Het uitgesteld kijken nam in 2010 met 9% toe. De publieke omroep heeft verder geïnvesteerd in het breder beschikbaar maken van Uitzending Gemist op verschillende platforms (onder andere iPhone, NetTV). Daarnaast is het aantal HD programma's uitgebreid.

Een van de ambities in deze concessieperiode is het bereiken van een breder en jonger publiek. Daarom is geïnvesteerd in meer drama, film en muziek. Met programma's als *PowNews* en *Journal op 3* probeert de publieke omroep meer jongeren te bereiken met haar nieuws- en opinieprogramma's. Ondanks een sterke toename van het aantal spelers op de jeugd- en kindertelevisie, blijft het kijktaandeel van Z@pp en Z@ppelin hoog. Nieuw waren de live uitzendingen van het jeugdjournaal om 08:45 uur.

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 500 VIII, nr. 55.

² Het rapport is ook te vinden op www.publiekeomroep.nl.

³ De NPO onderscheidt sinds 2010 audio en video aanbod, in plaats van tv, radio en internet.

⁴ Zie: *Terugblik 2010*, NPO 2011.

De publieke omroep heeft een goed radiojaar achter de rug. De luistertijd van de publieke radiozenders was het hoogste van de afgelopen tien jaar (32,6%). De radiozenders wisten wekelijks 500 000 mensen meer dan in 2009 aan de zenders te binden. Een eervolle vermelding daarbij verdient nog de actie *Serious Request 2010* waarmee de radiozender 3FM, dit maal zonder bijdrage van de rijksoverheid, € 7 135 707 euro heeft opgehaald voor de stille slachtoffers van aids (de kinderen). Deze actie bevestigt de toegevoegde waarde van de publieke omroep in het verbinden van mensen door middel van aandacht voor maatschappelijk relevante thema's. Daarnaast sluit het concept *visual radio* goed aan bij veranderend mediagedrag.

2.2 Vooruitblik 2012

Programmering

In het komend jaar worden de ambities uit het *Concessiebeleidsplan 2010–2015* verder verwezenlijkt. De *Meerjarenbegroting 2012–2016* is de tweede uitwerking van dit concessiebeleidsplan. Hierin zijn de belangrijkste doelen opgenomen waar in 2012 speciale aandacht naar uitgaat. Elk van deze doelen is gekoppeld aan een van de hoofdambitieën uit het concessiebeleidsplan. Hieronder worden er twee uitgelicht.

De kunst- en expressieprogramma's van de publieke omroep maken een belangrijk deel uit van zijn onderscheidende karakter. In 2012 gaan omroepen die op Nederland 2 de kunstprogrammering verzorgen, meer tijd en aandacht besteden aan de onderlinge samenwerking, en deze kunstprogrammering expliciet verbinden aan de kunstprogrammering binnen andere delen van het publieke domein (zoals internet, themakanalen). Ook wordt drama en film op Nederland 2 aantrekkelijker gemaakt voor een breder en jonger publiek. Tot slot zal Z@pp meer kunst- en muziekprogramma's gaan uitzenden.

Om het bereik onder jongeren te verbeteren zal de samenwerking tussen Nederland 3 en 3FM op het gebied van popmuziek en fictie verder worden geïntensiveerd. Het profiel van Nederland 3 wordt verder aangescherpt en Nederland 3 zal meer experimenteren met nieuwe concepten die interactief en crossmediaal zijn.

De Raad voor Cultuur heeft op 20 oktober jl. geadviseerd over de Meerjarenbegroting NPO 2012–2016. De Raad heeft zijn advies geplaatst in het perspectief van de recente beleidsontwikkelingen, in het bijzonder mijn brief over de uitwerking van het regeerakkoord onderdeel media, van 17 juni jl. De Raad richt zich vooral op de omroepfusies en digitale activiteiten van de publieke omroep.

De Raad bepleit in verband met de beoogde fusies van omroepverenigingen meer specialisatie en samenwerking op thema's omdat die naar het oordeel van de Raad meer nog dan fusies zullen bijdragen aan efficiëntie. Ik kan mij vinden in dit pleidooi. De trend naar verdergaande samenwerking en specialisering is al langer gaande. De fusies en bezuinigingen zullen deze beweging naar mijn oordeel verder versterken. De Raad merkt verder terecht op dat specialisatie door omroeporganisaties ook zal leiden tot een herkenbaarder profiel van de publieke omroep als geheel.

De Raad spreekt daarnaast zijn zorgen uit over de gevolgen van de bezuinigingen voor de diversiteit van de programmering. Hoewel ik hiervoor begrip heb, deel ik die zorgen niet. Het BCG-rapport ondersteunt de visie van het kabinet dat de bundeling van krachten juist niet ten koste gaat van de (externe) pluriformiteit, van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het programma-aanbod.

Zoals ik heb laten weten in mijn brief van 17 juni 2011¹, zal de publieke omroep met het oog op de naderende bezuinigen in de toekomst extra scherpe keuzes moeten maken in de benutting van de diverse platforms. Concreet betekent dit dat omroepverenigingen hun activiteiten op de themakanalen voortaan uit eigen middelen gaan betalen, en dat de publieke omroep vanaf 2012 het aantal websites drastisch, met minimaal 35 procent, zal verminderen. De publieke omroep maakt zelf de inhoudelijke keuzes, het kabinet ziet erop toe dat de afspraken worden nagekomen. Ik heb daarbij aangegeven dat ik de eerste voorstellen al in de Meerjarenbegroting voor 2012 verwacht.

De publieke omroep heeft gehoor gegeven aan deze opdracht. Uit de *Meerjarenbegroting 2012–2016* blijkt dat de NPO voornemens is het aantal websites in het eerste kwartaal van 2012 terug te brengen van 1 074 naar maximaal 615. Dit betekent een afname van minimaal 43% van het aantal websites. Daarnaast zullen de overgebleven websites beter gaan aansluiten bij de programma's op de hoofdkanalen. Ook zal het aantal digitale themakanalen op televisie teruggebracht worden van twaalf naar acht zenders. Tot slot heeft de NPO per 1 september 2011 de doorgifte gestaakt van alle twaalf thematisch ingevulde radiozenders die op de digitale kabel beschikbaar waren. Een aantal van deze radiozenders blijft wel op het internet te beluisteren.

2.3 Voortgang uitwerking Regeerakkoord landelijk publieke omroep

Op 16 september jl.² heb ik het BCG rapport naar uw Kamer gestuurd. In het belang van een spoedige uitwerking van het regeerakkoord en in aansluiting op mijn mediabrief van 17 juni 2011¹, heb ik verder de volgende stappen gezet. Allereerst heb ik de Raad van Bestuur (hierna RvB) van de NPO gevraagd om de uitwerking van de bezuinigingen op basis van het BCG-rapport ter hand te nemen. Ik verwacht per 31 maart een eerste voortgangsrapportage te ontvangen. Op de tweede plaats hebben de omroepen een brief gekregen over de procedure voor de aanvraag van frictiekosten. Onderdeel van de procedure is dat de organisaties voor 31 maart 2012 een voorstel moeten indienen voor de invulling van de besparingen over de periode 2012–2015 en de daarbij behorende frictiekosten.

Op de derde plaats heb ik het College van Omroepen (hierna CvO) en de RvB van de NPO per brief van 28 september jl. om duidelijkheid verzocht over de uitvoering van hun gezamenlijke voorstel van 19 mei 2011 voor vereenvoudiging van het bestel. Snelle duidelijkheid is nodig om de voortgang van de uitwerking van het wetsvoorstel dat fusies mogelijk moet maken, niet in gevaar te laten komen. In dezelfde brief heb ik ook de twee aspirant-omroepen gevraagd hoe zij hun toekomst zien in het publieke bestel. Ten slotte heb ik gevraagd om een stand van zaken rond de beoogde aansluiting van de 2.42-omroepen bij aanverwante omroepen dan wel de NTR.

In reactie op mijn brief van 28 september jl. ontving ik van de raad van bestuur en het college van omroepen een uitgewerkt model tot invulling van de acht beschikbare plaatsen voor omroep- en taakorganisaties met leden voor de volgende erkenningsperiode (2016–2021). De NOS en de NTR vullen in dit model de twee plaatsen voor de taakorganisaties in, zoals afgesproken in de mediabrief van 17 juni jl. De zes plaatsen voor omroeporganisaties op basis van leden worden ingevuld door drie

---

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1.

² Kamerstukken II, 2010/21, 32 033, nr. 8 (bijlage).

fusiecombinaties, te weten AVRO-TROS, BNN-VARA en KRO-NCRV, en drie omroepen die zelfstandig blijven. Dit zijn EO, MAX en VPRO.

Het door Hilversum gepresenteerde model wordt gedragen door alle erkende omroepverenigingen in het bestel. Het is een uitwerking van de brief die ik al in mei jl. ontving van de publieke omroep, en past binnen de door dit kabinet gestelde eisen. Het model biedt mij de zekerheid dat er per 2016 niet meer dan acht omroeporganisaties bestaan en dat de bezuinigingsopdracht wordt gehaald in het daarvoor gestelde tijdsbestek. Bovendien biedt het model een goede balans tussen vereenvoudiging van het bestel enerzijds en behoud van (externe) pluriformiteit van het media-aanbod anderzijds. Ik ga dan ook akkoord met het gepresenteerde model en verwacht van de raad van bestuur en het college van omroepen dat zij dit model voortvarend zullen uitvoeren.

Zoals ook afgesproken in de mediabrief, hebben de omroepen in het voorstel nog geen rekening gehouden met de aspirant-omroepen WNL en PowNed. Deze omroepen moeten immers nog getoetst worden op leden en toegevoegde waarde, alvorens zij mogen toetreden tot het bestel en aansluiting kunnen vinden bij een van de andere omroeporganisaties. Deze toets zal in 2014 plaatsvinden, tegelijkertijd met de ledentelling van de erkende omroepen en eventuele nieuwkomers.

WNL en PowNed hebben mij desgevraagd laten weten, dat zij van mening zijn dat hun kansen om definitief toe te treden tot het bestel, aanzienlijk zullen afnemen bij intrede van de strengere maatregelen rond ledenwerving en de verhoging van de contributie. Om tegemoet te komen aan dit terechte punt, heb ik besloten de strengere maatregelen rondom ledenwerving en de verhoging van de contributie uit te stellen tot na de ledenpeiling in 2014. WNL en PowNed kunnen daarmee onder dezelfde condities hun leden werven als aspirant-omroepen in het verleden altijd hebben gedaan.

Deze maatregel geeft tevens de erkende omroepverenigingen de mogelijkheid om gefaseerd hun contributies te kunnen verhogen naar het nieuwe wettelijke minimum. Een abrupte, te snelle verhoging zou kunnen leiden tot onnodig ledenverlies. Voor alle omroepen is daarmee voorafgaand aan de nieuwe erkenningsperiode duidelijk wat de nieuwe condities zijn waaronder voortaan geworven mag worden.

Na de ledenpeiling, de toetsing van de aspiranten en eventuele nieuwkomers, wordt duidelijk hoe de verdeling van het vaste budget vanaf 2016 over de omroepen verdeeld wordt. Ook wordt dan duidelijk hoe de verdeling van het cascadebudget, dat de raad van bestuur gekoppeld heeft aan zijn fusiemodel, er in de praktijk zal uitzien. Het rekenvoorbeeld dat de raad van bestuur meegezonden heeft in zijn reactie op het voorstel, is immers gebaseerd op het ledenpeil 2009. In de situatie vanaf 2016 zullen ook de eventuele toegelaten aspirant-omroepen zich in de systematiek gevoegd hebben, en zullen ook de nieuwe ledentallen bekend zijn.

Duidelijk is dat de modernisering van het bestel in Hilversum veel te weeg zal brengen. Niet alleen gaan omroepen fuseren, ook wordt de omroepcontributie verhoogd en worden de programmegegevens vrijgegeven. De systematiek is echter zo dat de ledenpeiling in 2014 bepalend is voor de financiering voor de periode 2016–2021. Omdat in 2014 nog onder de oude condities gepeild wordt, voordat de vele veranderingen hun uitwerking kunnen hebben op de ledentallen, is het kabinet voornemens in de concessieperiode 2016–2021 tussentijds de leden te peilen, zodat halverwege de erkenningsperiode de totale interne budgetverdeling aangepast kan worden op de dan geldende verhoudingen.

Tot slot wil ik hier nog mijn waardering uitspreken voor het werk dat de omroepen onder leiding van de raad van bestuur verricht hebben. Het voorstel dat er ligt biedt een goede basis voor een pluriforme, kwalitatief hoogwaardige publieke omroep met een mooie programmering voor alle bewoners van Nederland.

In verband met de behandeling van het wetsvoorstel zal ik per 31 maart 2012 bekijken of de uitvoering van de voorstellen van de omroepen volgens plan verloopt. Ik betrek daarbij de voortgangsrapportage van de RvB van de NPO en het plan van de omroepen voor de invulling van de besparingen in de periode 2012–2015.

De verdere planning van het wetsvoorstel is als volgt. Het wetsvoorstel zal uiterlijk per 1 januari 2014 van kracht worden. De aanvragen voor erkenningen voor de periode 2016–2021 zullen op dezelfde datum moeten zijn ingediend. Uiterlijk per 1 juni 2014 neem ik dan een definitief besluit over de erkenningsaanvragen. De erkenningen zullen ingaan per 1 januari 2016.

Voortgang uitvoering moties

In het Kamerdebat van 27 juni 2011¹ zijn enkele moties aangenomen die gevolgen hebben voor de uitwerking van de mediabrief. Ik wil u hier op de hoogte stellen van de voortgang in de uitvoering van deze moties. Allereerst heeft de Kamer verzocht om het aantal presentatoren, verslaggevers en bestuurders dat meer verdient dan de bezoldigingsnorm te beperken tot drie.² Zoals ik u al heb laten weten tijdens het debat, wil ik voor de uitvoering van deze motie eerst de evaluatie afwachten van het Beloningskader Presentatoren Publieke Omroep. Deze evaluatie wordt uiterlijk begin 2012 verwacht.

Ook heeft uw Kamer mij tijdens bovengenoemd debat gevraagd ervoor zorg te dragen dat in de prestatieovereenkomst met de NPO wordt afgesproken dat de zender Radio 2 tussen 7.00 en 19.00 uur een percentage Nederlandstalig muziekrepertoire biedt van tenminste 35%.³ Tijdens het debat heb ik aangegeven dat ik met een letterlijke uitvoering van de motie zou treden in de programmatische autonomie van de omroepen en de bevoegdheden van de raad van bestuur. Wel heb ik toegezegd deze wens onder de aandacht van de raad van bestuur te brengen. Dat heb ik inmiddels gedaan.

Ten derde heeft uw Kamer mij in het debat over de mediabrief verzocht om een jeugdlidmaatschap van de omroepverenigingen te introduceren, voor jongeren van 16 tot 25 jaar.⁴ Dit jeugdlidmaatschap stelt jongeren in staat om tegen een gereduceerd tarief van € 7,50 lid te worden van een omroepvereniging. Aan deze motie heb ik inmiddels uitvoering gegeven door het jeugdlidmaatschap op te nemen in de wijziging van de Mediawet in verband met aanpassing van de Rijksmediabijdrage etc., die op 28 september 2011 naar uw Kamer verstuurd is.⁵

3. Overige Media-instellingen

3.1 Wereldomroep

Analoog aan het Concessiebeleidsplan 2010–2015, diende ook de Wereldomroep in 2010 voor het eerst een vijfjarenplan in. In het *Beleidsplan 2010–2015* zijn kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen opgenomen voor het media-aanbod en het publieksbereik. In het licht van de opdracht uit het regeerakkoord, heb ik het beleidsplan goedgekeurd onder voorbehoud. Daarnaast is voor de eerste keer een prestatieovereen-

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 24.

² Motie Bosma C.S. zie Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 6.

³ Motie Bosma C.S. zie Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 7.

⁴ Motie Haverkamp en Van Miltenburg zie Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 9.

⁵ Kamerstukken II, 2011/12, 33 019, nrs. 1–4.

komst gesloten met de Wereldomroep, waarin de ambities uit het beleidsplan zijn uitgewerkt. Net als bij de landelijke publieke omroep, valideert en verifieert het CvDM jaarlijks de wijze waarop de naleving van de afspraken wordt verantwoord. Een eerste rapportage over de naleving van deze afspraken volgt hieronder.

Naleving Prestatieovereenkomst 2010–2015

De prestatieovereenkomst bestaat uit 46 afspraken gevat in 15 clusters. De 15 clusters zijn ondergebracht in drie kwaliteitsdimensies. Over 2010 heeft de Wereldomroep in afstemming met het CvDM gekozen voor een voortgangsrapportage over de naleving. Dit in verband met de ontwikkeling van het instrumentarium voor de monitoring van de afspraken, die in 2010 nog volop aan de gang was en veel tijd en inspanning vergde. Het CvDM heeft er in dit verband ook van afgezien om de naleving van alle afspraken in 2010 te analyseren en te beoordelen.

In de voortgangsrapportage 2010 heeft de Wereldomroep allereerst twee belangrijke instrumenten toegelicht die de basis vormen voor de meting van verschillende afspraken. Het streven is om de komende jaren een vergelijkbare methodische onderbouwing voor alle afspraken te ontwikkelen. Het CvDM stelde vast dat de Wereldomroep voortvarend meetinstrumenten heeft ontwikkeld en verwacht dat tijdig een definitief validatiedocument voor alle afspraken kan worden vastgesteld. De Wereldomroep gaat verder in op 21 afspraken die golden voor 2010. Hiervan zijn 3 afspraken niet gehaald, waaronder het bedienen van een substantieel aantal Nederlanders en Nederlandstaligen in het buitenland via een doelgerichte aanpak. Ook de doelstelling rond de uitbreiding van de mogelijkheden voor on demand gebruik van content, zowel voor individuele gebruikers als voor mediapartners, is niet geheel gehaald. Het absolute aantal video's is wel met meer dan 50% toegenomen, maar het aandeel in de distributiemix is met 36% toegenomen.

Het CvDM concludeert dat de Wereldomroep in 2010 grote vooruitgang heeft geboekt om instrumenten voor het meten van de prestatieafspraken te ontwikkelen. Dat niet alle afspraken zijn gehaald, is daaraan volgens het CvDM van ondergeschikt belang. De niet behaalde afspraken laten wel zien waar nadere inspanning nodig is.

Als gevolg van het regeerakkoord en de uitwerking daarvan ligt voor de hand om de afspraken in de prestatieovereenkomst nader te beschouwen op de toekomstige functie en positionering van de Wereldomroep. Daartoe voer ik in 2012 overleg met de Wereldomroep en het CvDM.

Het advies van het CvDM onderkent de bestaande spanning tussen de het huidige beleidskader en de gevolgen van het Regeerakkoord. Deze spanning is terug te vinden in de begroting voor 2012.

Het kabinet wil de Wereldomroep nu de ruimte geven om zich te richten op het doen van reorganisatievoorstellen. Ik wil daarop niet vooruit lopen en onthoud mij daarom van een oordeel over de in het advies van het CvDM gegeven opvattingen die raken aan de toekomstige vormgeving van de Wereldomroep.

Vooruitblik: voortgang uitwerking Regeerakkoord

In het belang van een spoedige uitwerking van het regeerakkoord en in aansluiting op mijn mediabrief van 17 juni 2011, heb ik de Wereldomroep gevraagd om uiterlijk voor 1 december van dit jaar een reorganisatie- en sociaal plan op te stellen. Ik heb de Wereldomroep hierbij een aantal uitgangspunten meegegeven. De taken gericht op Nederlandstaligen in

het buitenland en het Koninkrijk worden belegd bij de Nederlandse publieke omroep. Zo zal de televisiezender het Beste van Vlaanderen en Nederland (hierna: BVN) worden overgedragen aan de publieke omroep en heb ik de publieke omroep ook gevraagd om in overleg met de Wereldomroep een voorstel te doen voor de mediavoorziening voor de overzeese delen van het Koninkrijk. In deze overdracht zal het principe personeel volgt werk gelden.¹

De Wereldomroep is verzocht om in de toekomstplannen duidelijke keuzes te maken, en mogelijke allianties en alternatieve financieringsbronnen te onderzoeken.

De brief geeft ook duidelijkheid over de bestuurlijke taakverdeling. Tot 1 januari 2013 blijft de minister van OCW verantwoordelijk voor de Wereldomroep. Na deze datum zal de Wereldomroep vallen onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Buitenlandse Zaken. De wetswijziging waarin geregeld wordt dat de Wereldomroep als publieke media-instelling ophoudt te bestaan, is op 28 september 2011 aan de Tweede Kamer aangeboden.²

3.2 Muziekcentrum van de Omroep

Voortgang uitwerking Regeerakkoord

In mijn brief van 17 juni 2011 heb ik gemeld dat enkele delen van het MCO kunnen blijven bestaan. Hiervoor heeft het kabinet € 14 miljoen gereserveerd. Het budget van het MCO wordt met ingang van het seizoen 2013–2014 verlaagd. Afgelopen zomer heb ik MCO en NPO gevraagd om gezamenlijk de toekomstige inrichting van een kleiner MCO vorm te geven. Het uitgangspunt hierbij vormde het behoud van twee symfonisch volwaardige muziekgezelschappen (koor en orkest) die in staat zijn om bijzonder werk voor een grote bezetting uit te voeren. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een artistiek plan, de nieuwe organisatorische inrichting van de gezelschappen, de bestuurlijke aansturing en een sociaal plan. Begin 2012 zullen deze plannen op hoofdlijnen gereed zijn.

Verder heeft heb ik in mijn brief van 17 juni aangegeven, dat het kabinet eventueel bereid is om het Metropole Orkest te begeleiden naar een zelfstandige positie in het muzieklandschap. Ik heb het Metropole Orkest verzocht hiervoor een ondernemingsplan in te dienen, waarin wordt aangetoond dat een zelfstandige positie een haalbare optie is. Het Metropole Orkest heeft op 9 november 2011 bij mij een plan ingediend.³ Ik beraad mij momenteel op de haalbaarheid van dit plan en de hieraan verbonden financiële consequenties.

3.3 Regionale omroep

Rapport CvdM financiering regionale omroep

Sinds het jaar 2006 zijn de provincies verantwoordelijk voor de financiering van de regionale omroepen. De Mediawet bepaalt dat de nieuwe financieringssysteem telkens na drie jaar wordt geëvalueerd. Een eerste evaluatie is in 2008 door het CvdM uitgevoerd. Nu, weer drie jaar later, heeft een tweede evaluatie plaatsgevonden. Terugkijkend op de periode 2009–2011 constateert het CvdM dat provincies aan hun zorgplicht hebben voldaan: door middel van indexering van het subsidie-niveau hebben provincies het de omroepen mogelijk gemaakt het activiteitsniveau van 2004 kwalitatief en kwantitatief in stand te houden. Alle provincies hebben zorg gedragen voor de bekostiging van ten minste één regionale omroep en er is sprake van continuïteit van bekostiging.

¹ Dit principe sluit aan bij de aangehouden motie Van der Ham zie: Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 18.

² Kamerstukken II, 2011/12, 33 019, nrs. 1–4.

³ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 2467.

In mijn brief van juni 2011 beschrijf ik de ambitie om te komen tot integratie van de landelijke en de regionale publieke omroep. Ik heb aangekondigd de meest betrokken partijen de Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking (hierna: ROOS) en de NPO te vragen om binnen een halfjaar een voorstel te doen tot een model voor integratie dat het meeste effect sorteert. Ik zal u in het voorjaar van 2012 informeren over de plannen.

Vereenvoudiging van het publieke bestel in Nederland blijft daarbij het uitgangspunt. Het model moet daarom een voorstel bevatten voor een effectieve aansturing. Hierbij zal nadrukkelijk ook aandacht zijn voor de borging van het regionale karakter en de calamiteitenfunctie van de regionale omroepen.¹

Vindbaarheid regionale omroep op digitale kabel

In de Mediabegrotingsbrief 2011² heb ik uw Kamer toegezegd u nader te informeren over de positie van de regionale omroep op de digitale kabel. Die toezegging kom ik graag na. In het voorjaar van 2011 heeft er nader overleg plaatsgevonden met ROOS en de kabelmaatschappijen. De door de regionale omroep gewenste positie (11) is niet haalbaar gebleken. Ziggo heeft per 1 november 2011 de regionale en lokale omroepen uit de (aangrenzende) provincie(s) verplaatst naar kanaalnummers 30–50. Bij UPC zijn de lokale en regionale zenders uit de eigen provincie op de kanaalnummers 30–35 geplaatst. Ik constateer dat de vindbaarheid van deze zenders door de plaatsing op deze kanaalnummers sterk is verbeterd in vergelijking met de positie vanaf kanaalnummer 700.

3.4 Samenvoeging fondsen

In mijn mediabrief van 17 juni 2011³ heb ik aangekondigd dat het kabinet zal komen met een voorstel voor samenvoeging van de twee fondsen die op basis van de Mediawet 2008 functioneren: het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Mediaproducties en het Stimuleringsfonds voor de Pers. De reden voor deze samenvoeging van beide fondsen is gelegen in de convergentie tussen de «oude en nieuwe» mediumtypen en mediamarkten. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) noemde digitalisering en convergentie al in zijn advies *Focus op Functies* als de dominante trends die de inrichting van het medialandschap beïnvloeden.⁴ Het kabinet meent dat deze *functie*benadering ook gevolgen moet hebben voor de organisatie van de beide mediafondsen, uiteraard met inachtneming van hun specifieke en onderscheiden mediawettelijke taken op terrein van respectievelijk nieuwsvoorziening/opinievorming en cultuur.

Ik vraag de RvC om mij te adviseren over de uitvoering van dit kabinetsbesluit. Ik verwacht dit advies in maart 2012. Ik heb de RvC verzocht om alle relevante stakeholders te betrekken bij het opstellen van dit advies; naast de beide mediafondsen zijn dat (koepel)organisaties die actief zijn op de convergerende werkerreinen van beide fondsen, zoals publieke en commerciële omroep, onafhankelijke audiovisuele producenten, Nederlands Uitgevers Verbond, Nederlandse Nieuwsbladpers, Nederlandse Vereniging van Journalisten, Stichting Kennisland en het CvdM.

¹ Moties 579 en 570 zullen worden betrokken bij de uitwerking integratie.

² Kamerstukken II, 2010/11, 32 500 VIII, nr. 55.

³ Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 1.

⁴ Focus op Functies. Uitdagingen voor een toekomstbestendig mediabeleid. WRR-rapporten aan de regering, nr. 71, WRR, 2005.

3.5 Mediawijsheid

Mediawijzer.net, het Mediawijsheid Expertisecentrum dat bestaat sinds 2009 bevordert een bewuste, kritische en actieve houding van burgers en instellingen in de gemedialiseerde samenleving. Het programma loopt tot 2014. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken, ECP-EPN, de publieke omroep (NTR), Kennisnet en het NIBG zijn erbij betrokken. Het budget voor het expertisecentrum is € 2,0 miljoen in 2012. Dit budget wordt besteed aan het Mediawijsheid Expertisecentrum, de regeling innovatieve projecten en de centrale loketfunctie.

Bescherming van minderjarigen tegen mogelijk schadelijke media-inhoud vindt plaats op basis van co-regulering. Audiovisuele media werken hiervoor samen via het NICAM (hierna: Nederlands Instituut voor Classificatie van Audiovisuele Media). Dit classificatiesysteem, bekend onder de naam Kijkwijzer, wordt binnen de mediasector breed gedragen. Naast de Kijkwijzer, is de afgelopen jaren ook een maatschappelijke behoefte gesignaleerd naar een systeem dat ouders informeert over geschiktheid van audiovisuele producties. Om de haalbaarheid van een dergelijk systeem te kunnen vaststellen, is een driejarig pilotproject opgezet om een dergelijk geschiktheidsinformatiesysteem te ontwikkelen. Dit pilotproject, onder de naam «Mediasm@rties», beleeft in 2012 zijn laatste jaar. In de loop van 2012 zal duidelijkheid worden verschaft over de haalbaarheid van – en draagvlak voor – dit systeem. Dan zal ook over de voortzetting worden besloten.

3.6 Uitvoering moties

Sinds de zomer van 2009 hebben de commerciële omroepen een media-gedragscode. Tijdens het wetgevingsoverleg van 10 december 2010 heeft uw Kamer via een motie¹ mij verzocht om in gesprek te gaan met commerciële omroepen ter bevordering van het instellen van een (nieuwe) onafhankelijke klachtenfunctie in aanvulling op deze gedragscode.

De VESTRA (brancheorganisatie van de commerciële omroepen) heeft begin dit jaar de mediagedragscode geëvalueerd. Ik heb deze op 8 april 2011 ontvangen. Daaruit is gebleken dat de gedragscode in de huidige vorm en opzet goed werkt. Commerciële omroepen hebben in hun gedragscodes onder meer vastgelegd hoe en waar kijkers met klachten en opmerkingen terecht kunnen. Daarbij wordt ook verwezen naar de al bestaande onafhankelijke klachtenfuncties in het mediaveld, die geboden worden door het NICAM, de Raad voor de Journalistiek en de Reclame Code Commissie.

Uit de evaluatie blijkt dat tot op heden zich geen situatie heeft voorgedaan waarbij een klacht niet bij een al bestaande onafhankelijke klachteninstantie kon worden ingediend.

In het voorjaar van 2011 heb ik overleg gevoerd met de VESTRA. De VESTRA stelt dat – mede op basis van de evaluatie – een nieuwe onafhankelijke klachtenfunctie geen meerwaarde biedt. Ik kan mij hierin vinden. De VESTRA is voornemens in 2013 de mediagedragscodes nogmaals te evalueren. Zoals bij de opstelling van de mediagedragscodes met de commerciële omroepen is afgesproken, zal ik ook de uitkomsten van deze evaluatie volgen.

In het debat van 27 juni 2011 heb ik toegezegd terug te zullen komen op de aangehouden motie van het leden Peters en van der Ham² over het opnemen van een bepaling in de Mediawet over digitaal beschikbaar stellen van programma's door het NIBG. Gelet op het feit dat de auteurswet al de kaders stelt voor (her)gebruik van materiaal en de

¹ Kamerstukken II, 2010/11, 32 500 VII, nr. 112.

² Kamerstukken II, 2010/11, 32 827, nr. 23.

bestaande praktijk van digitale beschikbaarstelling, vind ik het opnemen van een bepaling in de Mediawet waarin de facto het CvDM de hoogte van auteursrechtelijke vergoedingen zou vaststellen, ongewenst en strijdig met de belangen van andere rechthebbenden.

Ik hecht er aan op te merken dat er binnen de bestaande wettelijke kaders al zoveel mogelijk programmamateriaal beschikbaar wordt gesteld. Een aantal voorbeelden. Gedigitaliseerd ouder materiaal uit het archief van het NIBG waar geen auteursrecht meer op rust is bijvoorbeeld vrij toegankelijk voor iedereen via het project Open Beelden. Ook wordt archiefmateriaal aangeboden via het project Europeana. In dit geval is toestemming verkregen van rechthebbenden. Via andere projecten waarin het NIBG in participeert, worden gedigitaliseerde programma's als digitaal lesmateriaal beschikbaar gemaakt voor het onderwijs. De publieke omroep zelf maakt recent eigen materiaal toegankelijk op Uitzending Gemist en bij wijze van experiment ook ouder materiaal via de Video on Demand dienst (VOD-dienst) van Ximon.

Voor de volledigheid vermeld ik dat er vragen zijn gesteld door het lid Van Dam naar aanleiding van de wijziging van de Mediawet in verband met de aanpassing van de rijksmediabijdrage. Die gaan o.a. over het vragen van een auteursrechtelijke vergoeding door de NPO aan kabelexploitanten of rechtstreeks aan kijkers of luisteraars. Op deze vragen zal ik meer specifiek ingaan in de beantwoording van het verslag.

Deze brief bevat zware opgave voor de betrokken partijen. Ik realiseer me dat terdege. De komende jaren zullen veel vergen van de instellingen uit de mediabegroting en al hun medewerkers. Maar juist bij een bezuinigingsopdracht van deze omvang, is een gedegen voorbereiding en zorgvuldige uitvoering van groot belang. De Mediabegrotingsbrief 2012 is een volgende stap in dat proces.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart